

Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht, aflevering 2018, 43 nummers 1108 – 1139 dinsdag 13 november 2018

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl
Telefoon 088 361 1020
Citeertitels JnB 2018

De Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes - elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel)rechtsgebied aangeboden. Door in onderstaande inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende

onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

Algemeen bestuursrecht.....	3
Handhaving	5
Omgevingsrecht	7
Wabo	7
8.40- en 8.42-AMvB's.....	9
Natuurbescherming.....	10
Waterwet.....	10

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook - direct en / of indirect - ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Ambtenarenrecht.....	13
Ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	14
Werkloosheid	15
Bijstand	17
Sociale zekerheid overig.....	19
Bestuursrecht overig.....	21
Arbeidsomstandighedenwet.....	21
Belastingdienst-Toeslagen.....	22
Wet op de rechtsbijstand	23
Vreemdelingenrecht.....	24
Regulier.....	24
Asiel.....	24
Unieburgers	25
Richtlijnen en verordeningen	27
Toezicht en vrijheidsontneming	29
Vreemdelingenbewaring	30

Algemeen bestuursrecht

JnB2018, 1108

CRvB, 07-11-2018 (publ. 08-11-2018), 15/834 WIA-C e.v.

Drechtstedenbestuur te Dordrecht en Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Uwv).

Awb 1:2 lid 1

BELANGHEBBENDE. Conclusie van Raadsheer Advocaat-Generaal mr. R.J.G.M. Widdershoven over toepassing van het leerstuk van afgeleid belang in algemene zin en in het sociaal domein in het bijzonder. In deze conclusie formuleert hij vijf vuistregels, die voor de rechtspraak richtinggevend zouden moeten zijn bij de toepassing van het leerstuk in de toekomst. Die vuistregels worden voorafgegaan door twee normatieve ankerpunten, die ieder afzonderlijk bij de invulling van het belanghebbendebegrip en dus ook van het leerstuk van afgeleid belang in elk geval moeten worden gerealiseerd.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3474](https://ecli.nl/CRVB:2018:3474)

Zie in dit verband ook het nieuwsbericht van de CRvB van 8 november j.l. "[Conclusie raadsheer advocaat-generaal over afgeleid belang in het sociaal domein](#)".

JnB2018, 1109

CRvB, 07-11-2018 (publ. 08-11-2018), 17/4290 WAJONG

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (hierna: Uwv), appelland.

Awb 6:7, 6:9 lid 1

Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) 1:431 lid 1, 1:435 lid 1, 1:438 lid 1, 1:441 lid 1, 1:443

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (hierna: Wajong)

BEZWAARPROCEDURE. VERTEGENWOORDIGING. I.c. kleeft aan het door betrokkene ingediende bezwaar een bevoegdheidsgebrek nu dat bezwaar niet door de bewindvoerder was ingediend. Dit betreft echter een bevoegdheidsgebrek dat reparabel is, en dat ook nog na afloop van de bezwaartermijn kan worden hersteld. Een onder bewind gestelde rechthebbende kan zelf bezwaar maken maar in een situatie als de onderhavige, waarin het Uwv bekend is met het bewind, dient de bewindvoerder dit als formele partij te bekrachtigen. Hiervoor zijn geen bijzondere formaliteiten vereist. Verwijzing naar de prejudiciële beslissing van de HR van 7 maart 2014, [ECLI:NL:HR:2014:525](https://ecli.nl/HR:2014:525).

Besluit waarbij het Uwv heeft vastgesteld dat betrokkene arbeidsvermogen heeft of dat zij dat kan ontwikkelen en dat betrokkene haar uitkering op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) behoudt. Wel wordt de uitkering per 1 januari 2018 verlaagd van 75% van het minimumloon naar 70% van het minimumloon. (...)

Het Uwv heeft in hoger beroep aangevoerd dat uit artikel 1:438 van het Burgerlijk Wetboek (BW) volgt dat tijdens het bewind alleen de bewindvoerder bezwaar kan maken

tegen besluiten over de uitkeringsaanspraken van betrokkene. Betrokkene zelf was niet bevoegd om een bezwaarschrift in te dienen. Het besluit waartegen bezwaar is gemaakt, is ook aan de bewindvoerder gestuurd. Omdat betrokkene zelf bezwaar heeft gemaakt, is sprake van een bevoegdheidsgebrek. Dit bevoegdheidsgebrek kan alleen binnen de bezwaartermijn worden hersteld en betreft geen herstelbaar gebrek. (...)

Ter beoordeling ligt voor of met het door betrokkene ingediende bezwaarschrift van 19 september 2016 tijdig bezwaar is gemaakt tegen het besluit van 9 augustus 2016. Onder het begrip 'goederen' vallen ook vermogensrechten, waaronder uitkeringsaanspraken. De uitkeringsaanspraken van betrokkene op grond van de Wajong, waarop het besluit van 9 augustus 2016 betrekking had, vallen dus onder het bewind. Dat de bewindvoerder ten aanzien van (een deel van) de besluitvorming rond de aanspraken geen betrokkenheid heeft, zoals bij het medisch onderzoek, maakt dat niet anders.

Gelet op de artikelen 1:438 en 1:441, eerste lid, van het BW moet betrokkene zich in een eventueel geding over een onder bewind gesteld goed laten vertegenwoordigen door haar bewindvoerder. Dit betekent dat het Uvw in zoverre wordt gevolgd dat aan het door betrokkene ingediende bezwaar een bevoegdheidsgebrek kleeft nu dat bezwaar niet door de bewindvoerder was ingediend. Dit betreft echter een bevoegdheidsgebrek dat reparabel is, en dat ook nog na afloop van de bezwaartermijn kan worden hersteld. Daarvoor wordt verwezen naar overweging 3.4.2 van de genoemde prejudiciële beslissing van de Hoge Raad van 7 maart 2014 [Red.: [ECLI:NL:HR:2014:525](#)], waarin, voor zover hier van belang, het volgende is overwogen: "(...)"

Ofschoon de aangehaalde beslissing van de Hoge Raad dat niet met zoveel woorden zegt, ligt het in de rede dat in het geval dat de onder bewind gestelde zelf procedeert, gedacht is aan bekrachtiging van het rechtsmiddel door de bewindvoerder. De onder bewind gestelde mist immers op grond van artikel 1:441, eerste lid, van het BW procesbevoegdheid met betrekking tot de onder bewind gestelde goederen. Dit betekent dat een onder bewind gestelde rechthebbende zelf bezwaar kan maken maar dat in een situatie als de onderhavige, waarin het Uvw bekend is met het bewind, de bewindvoerder dit als formele partij dient te bekrachtigen. Hiervoor zijn geen bijzondere formaliteiten vereist, aldus de Hoge Raad. Gelet hierop heeft betrokkene met het bezwaarschrift van 19 september 2016 tijdig bezwaar gemaakt tegen het besluit van 9 augustus 2016. Nu de bewindvoerder de bezwaarprocedure als formele procespartij binnen de daartoe door het Uvw bij brief van 5 oktober 2016 gestelde termijn heeft overgenomen, was er voor het Uvw geen grond om het bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren wegens termijnoverschrijding.

Het Uvw heeft erop gewezen dat de beslissing van de Hoge Raad van 7 maart 2014 betrekking had op een situatie waarin een wederpartij niet weet dat een betrokkene onder bewind is geplaatst en hierdoor de verkeerde partij heeft gedagvaard. De strekking van die beslissing zou dan zijn dat het gaat om de bescherming van degene die in die onwetendheid de betrokkene dagvaardt. Dit betreft een andere situatie dan de onderhavige zaak. Uit de laatste twee volzinnen van bovenstaande overweging blijkt echter dat ook indien door de rechthebbende zelf een rechtsmiddel wordt aangewend, de bewindvoerder de procedure als formele procespartij kan overnemen. (...)

[ECLI:NL:CRVB:2018:3480](#)

JnB2018, 1110

CRvB, 07-11-2018 (publ. 08-11-2018), 18 3645 WSF

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Awb 6:7

BEROEPSTERMIJN. De keuze van appellant i.c. om eerst advies in te winnen bij de Nationale Ombudsman en pas na verkrijging van dat advies beroep in te stellen, komt geheel voor zijn risico en levert geen verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding op.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3486](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB2018, 1111

MK ABRS, 07-11-2018, 201708623/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Ede.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:21

HANDHAVING. Afwijzing handhavingsverzoek wegens het zonder vergunning aanbrengen van beton en/of poeren onder de woning van [belanghebbende A] en [belanghebbende B]. De rechtbank is terecht ervan uitgegaan dat het in dit geval aan [appellant] was om een begin van bewijs van de overtreding te leveren. Hoewel het in beginsel aan het bevoegd gezag is om naar aanleiding van een verzoek om handhaving onderzoek te doen naar de gestelde overtreding, kan in bijzondere situaties van de verzoeker om handhaving een begin van bewijs van de gestelde overtreding worden gevergd alvorens een verplichting tot (nader) onderzoek voor het bevoegd gezag ontstaat. Gelet op de vorige handhavingsprocedure, waarover de Afdeling in de uitspraak van 25 mei 2016 [ECLI:NL:RVS:2016:1391](#) heeft geoordeeld, doet zich in deze zaak zo'n bijzondere situatie voor.

[ECLI:NL:RVS:2018:3602](#)

JnB2018, 1112

MK ABRS, 07-11-2018, 201704860/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, b en c, 2.10

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II: artikelen 2, 3, 5

HANDHAVING. Wijzigen/realiseren bijgebouwen. Het doel van de last is het ongedaan maken van bouwen waarmee het met het bestemmingsplan strijdig gebruik mogelijk wordt gemaakt te weten verhuur voor recreatief nachtverblijf. Dit betekent dat het college in beginsel mag gelasten dat alle wijzigingen die op

dat gebruik betrekking hebben dienen te worden verwijderd. Het college hoeft in beginsel daarbij geen onderscheid te maken tussen wijzigingen die mochten worden aangebracht zonder omgevingsvergunning indien er geen sprake zou zijn van strijdig gebruik, en wijzigingen die alleen maar zien op het strijdig gebruik. Daarbij is van belang of alle wijzigingen gelijktijdig zijn aangebracht.

[...] Het college heeft Landgoed Sollewerf gelast om het vernieuwde, vergrote voor bewoning geschikt gemaakte bestaande bijgebouw "Unique cottage" te verwijderen en verwijderd te houden. [...]

De rechtbank heeft de last ten aanzien van de Unique cottage aldus gewijzigd: "de woonvoorzieningen uit het voor bewoning geschikt gemaakte bestaande bijgebouw Unique cottage te verwijderen en verwijderd te houden." Volgens de rechtbank is de last te verstrekkend omdat het ook ziet op wijzigingen die geen betrekking hebben op de draagconstructie, de brandcompartimentering, de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume van het bouwwerk. Die wijzigingen kunnen op grond van artikel 3, aanhef en achtste lid, van bijlage II van het Bor zonder omgevingsvergunning worden gerealiseerd. [...]

[...] Hoewel de Afdeling met de rechtbank van oordeel is dat voor bepaalde wijzigingen mogelijk geen omgevingsvergunning is vereist indien het gebruik in overeenstemming met het bestemmingsplan is, overweegt de Afdeling dat de rechtbank ten onrechte de last heeft gewijzigd. Een last die ziet op het beëindigen van de overtreding is in beginsel niet te verstrekkend. Het doel van de last is het ongedaan maken van bouwen waarmee het met het bestemmingsplan strijdig gebruik mogelijk wordt gemaakt te weten verhuur voor recreatief nachtverblijf. Dit betekent dat het college in beginsel mag gelasten dat alle wijzigingen die op dat gebruik betrekking hebben dienen te worden verwijderd. Het college hoeft in beginsel daarbij geen onderscheid te maken tussen wijzigingen die mochten worden aangebracht zonder omgevingsvergunning indien er geen sprake zou zijn van strijdig gebruik, en wijzigingen die alleen maar zien op het strijdig gebruik. Daarbij is van belang of alle wijzigingen gelijktijdig zijn aangebracht, hetgeen volgens het college het geval is en door [...] niet is bestreden. Bovendien bestaat, zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 29 april 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:1330](#), geen algemene plicht voor het college om stil te staan bij de vraag of door middel van het treffen van bepaalde maatregelen of voorzieningen een overtreding mogelijk gedeeltelijk kan worden gelegaliseerd en de last, bij een bevestigende beantwoording van die vraag, te beperken tot het beëindigen van het niet-legaliseerbare deel van de overtreding. Dat zou mogelijk anders kunnen zijn in geval ten tijde van de besluitvorming de betrokkene aan het college kenbaar maakt de overtreding door middel van het treffen van bepaalde maatregelen of voorzieningen gedeeltelijk te willen legaliseren of aangeeft van mening te zijn dat daarvoor geen vergunning is vereist. Die situatie doet zich hier echter niet voor. Het voorgaande betekent dat het college in zoverre mocht gelasten dat alle wijzigingen ten opzichte van de eerder verleende vergunning ongedaan moeten worden gemaakt. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:3620](#)

ABRS, 07-11-2018, 201800252/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Voerendaal.

Awb 5:35, 5:39

INVORDERING. Het aanwenden van rechtsmiddelen tegen een invorderingsbeschikking is mogelijk, ook indien tegen het besluit tot oplegging van een last onder dwangsom geen rechtsmiddelen zijn aangewend. I.c. heeft het college het bezwaarschrift van [appellant] tegen een invorderingsbeschikking op grond van artikel 5:39, eerste lid, van de Awb aan de rechtbank gezonden. De rechtbank heeft het beroep van [appellant] tegen het primaire dwangsbesluit terecht niet-ontvankelijk verklaard. Daaruit volgt dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat het college alsnog op het bezwaarschrift van [appellant] tegen de invorderingsbeschikking diende te beslissen nu, gelet op het feit dat het beroep van [appellant] inzake de last onder dwangsom niet-ontvankelijk is, aan artikel 5:39 van de Awb geen toepassing kon worden gegeven.

[ECLI:NL:RVS:2018:3600](https://ecli.nl/RVS:2018:3600)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB2018, 1114

MK ABRS, 07-11-2018, 201705972/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Coevorden, appellant.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.4 lid 1 en 2, 2.31

Besluit omgevingsrecht 3.3 lid 1, bijlage I onderdeel C categorie 28.4

Richtlijn nr. 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PbEU L 334; hierna: de RIE) bijlage 1 6.5

Wet milieubeheer (oud) 8.2, 8.23

WABO-milieu. Geen aanleiding om de jurisprudentielijn ten aanzien van de bevoegdheid om vergunningvoorschriften te wijzigen op grond van artikel 8.23 van de Wet milieubeheer (oud), onder de Wabo niet voort te zetten. Verwijzing naar de uitspraken van de ABRS van 16 juni 2004, [ECLI:NL:RVS:2004:AP3221](https://ecli.nl/RVS:2004:AP3221) en 6 november 2008, [ECLI:NL:RVS:2008:BG5310](https://ecli.nl/RVS:2008:BG5310). De artikelen 8.2 en 8.23 van de Wet milieubeheer zijn vervangen door artikelen 2.4 en 2.31. van de Wabo. Het bestuursorgaan dat bevoegd is om te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning is ook bevoegd om deze op grond van artikel 2.33 van de Wabo in te trekken.

Besluit van 10 januari 2013 waarbij ingevolge artikel 2.31 van de Wabo ambtshalve de voorschriften die verbonden zijn aan de op 12 oktober 2006 verleende vergunning voor het oprichten en in werking hebben van een melkrundveehouderij met vergistingsinstallatie ingetrokken en nieuwe voorschriften aan de vergunning verbonden.

Bij besluit van 15 januari 2013 heeft het college van burgemeester en wethouders het verzoek van [appellant] en anderen om de vergunning van 12 oktober 2006 in te trekken, afgewezen. Bij besluit van 5 oktober 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders de voorschriften I1 en I12, die bij besluit van 10 januari 2013 aan de vergunning van 12 oktober 2006 zijn verbonden, ingetrokken en nieuwe voorschriften aan deze vergunning verbonden. (...)

[appellant] en anderen betogen dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het college van burgemeester en wethouders niet bevoegd was om ambtshalve de vergunningvoorschriften te wijzigen of te beslissen op het verzoek om intrekking van de vergunning. In plaats van het college van burgemeester en wethouders is volgens hen het college van gedeputeerde staten van Drenthe het bevoegd gezag. Zij voeren daartoe aan dat de vergistingsinstallatie een IPPC-installatie is, omdat deze valt onder artikel 6.5 van bijlage 1 van richtlijn nr. 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PbEU L 334; hierna: de RIE). (...)

In haar uitspraak van 16 juni 2004, [ECLI:NL:RVS:2004:AP3221](#), heeft de voorzieningenrechter van de Afdeling overwogen dat artikel 8.2 van de Wet milieubeheer (oud) bepaalt welk bestuursorgaan bevoegd is te beslissen op een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet milieubeheer. Dit bestuursorgaan is tevens bevoegd om op grond van artikel 8.23 van de Wet milieubeheer (oud) tot wijziging van de vergunning over te gaan. Daarbij is de capaciteit, zoals aangevraagd, bepalend. Uit de uitspraak van de Afdeling van 26 november 2008, [ECLI:NL:RVS:2008:BG5310](#), blijkt dat verder bepalend voor beantwoording van de vraag wie er bevoegd is om op grond van artikel 8.23 van de Wet milieubeheer (oud) de vergunningvoorschriften te wijzigen, is of in de aan de (oude) vergunning verbonden voorschriften van de aangevraagde capaciteit wordt afgeweken. De artikelen 8.2 en 8.23 van de Wet milieubeheer zijn vervangen door artikelen in de Wabo: respectievelijk de artikelen 2.4 en 2.31. De Afdeling ziet geen aanleiding om onder de Wabo de hiervoor weergegeven lijn niet voort te zetten. Naar het oordeel van de Afdeling is het bestuursorgaan dat bevoegd is om te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voorts ook bevoegd om deze op grond van artikel 2.33 van de Wabo in te trekken.

Gelet op artikel 2.4, tweede lid, van de Wabo, in samenhang met artikel 3.3, eerste lid, van het Bor, is niet het college van burgemeester en wethouders, maar het college van gedeputeerde staten het bevoegde gezag om de vergunningvoorschriften te wijzigen dan wel de vergunning in te trekken, indien de inrichting moet worden aangemerkt als:

- een inrichting die behoort tot een categorie als bedoeld in bijlage I, onderdeel C, van het Bor; en
- de inrichting een IPPC-installatie bevat of het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is.

Tussen partijen is wat betreft de bevoegdheid uitsluitend in geschil of de inrichting valt onder categorie 28.4, onder a, onder 6°, van bijlage I, onderdeel C, van het Bor en of de vergistingsinstallatie een IPPC-installatie is als bedoeld in artikel 6.5 van bijlage I van de RIE. In de Wabo staat sinds 24 mei 2013 dat onder 'IPPC-installatie' wordt verstaan een installatie voor activiteiten als bedoeld in bijlage I van de RIE.

Over de vraag of de inrichting moet worden aangemerkt als een inrichting als bedoeld in categorie 28.4, onder a, onder 6°, van onderdeel C van bijlage I, van het Bor, overweegt de Afdeling als volgt. (...)

Gelet op het voorgaande kan de inrichting worden aangemerkt als een inrichting als bedoeld in categorie 28.4, onder a en onder 6, van onderdeel C van bijlage I, van het Bor, maar is geen sprake van een IPPC-installatie als bedoeld in artikel 6.5 van bijlage 1 van de RIE. De rechtbank heeft daarom terecht overwogen dat het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) bevoegd was om te besluiten op de verzoeken de vergunningvoorschriften te wijzigen en de vergunning in te trekken. (...)

[ECLI:NL:RVS:2018:3607](#)

JnB2018, 1115

MK Rechtbank Oost-Brabant, 02-11-2018, SHE 18/539

college van burgemeester en wethouders van Oss, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 2.1 lid 1 onder 1

Besluit omgevingsrecht 2.2a lid 1 onder i, 5.13a, 5.13b

Wet milieubeheer 7.17, 7.20a lid 1, 8.41

Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Abm) 3.118

WABO-milieu. I.c. spitst het geschil zich toe op de vraag of de inrichting na uitbreiding voldoet aan de geurnormering die geldt op basis van artikel 3.118 van het Abm. Deze vraag wordt door het verweerder negatief beantwoord en dat lijkt de voornaamste reden te zijn om de OBM-m.e.r. te weigeren. De beoordeling van de aanvraag OBM-m.e.r. zou niet louter moeten afhangen van het antwoord op de vraag of wordt voldaan aan de wettelijke bepalingen in het Abm. Het antwoord zou slechts een aanwijzing kunnen zijn bij de beoordeling van de aanvraag OBM-m.e.r. Als niet wordt voldaan aan het Abm, is dit vooral een handhavingskwestie. Op dat moment kan ook worden gezien of er aanleiding bestaat om de gemeentelijke geurverordening in dit geval buiten toepassing te laten of juist niet. De aanvraag OBM-m.e.r. moet worden beoordeeld op basis van de criteria in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling.

[ECLI:NL:RBOBR:2018:5366](#)

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Limburg, 05-11-2018, AWB 17/3033 e.v. ([ECLI:NL:RBLIM:2018:10417](#));
- MK Rechtbank Noord-Nederland, 18-10-2018 (publ. 05-11-2018), LEE 17/1617 ([ECLI:NL:RBNNE:2018:4456](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit:

- MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 03-07-2018 (publ. 06-11-2018), BRE 17/4091 WABOA ([ECLI:NL:RBZWB:2018:3843](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB2018, 1116

Hof van Justitie van de Europese Unie, 07-11-2018, C-293/17 en C-294/17

Habitatrichtlijn 6

NATUURBESCHERMING. Programma Aanpak Stikstof (PAS). Beantwoording prejudiciële vragen van de Afdeling (uitspraken van 17 mei 2017 inzake [ECLI:NL:RVS:2017:1259](#) (natuurvergunning voor veehouderijen) en [ECLI:NL:RVS:2017:1260](#) (beweiden en bemesten)) over het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

[ECLI:EU:C:2018:882](#)

Bij dit arrest heeft de Raad van State een [persbericht](#) (Arrest Europees Hof over Programma Aanpak Stikstof) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB2018, 1117

MK Rechtbank Oost-Brabant, 02-11-2018, SHE 18/1180

minister van Infrastructuur en Milieu, verweerder.

Waterwet 6.5, 6.6

Wet op de waterhuishouding 60

Invoeringswet Waterwet 2.27

Kaderrichtlijn Water (2000/60/EU)

Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 (hierna: Bkmw 2009)

Beleidsregel watervergunningverlening waterkrachtcentrales in rijkswateren (hierna: Beleidsregel) 4, 5, 6 en 7

WATERWET. Overgangsrecht. I.c. beschikt eiseres niet over een vergunning voor het onttrekken en weer terugbrengen van water als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder a, van de Waterwet.

De Beleidsregel vindt niet haar grondslag in de Kaderrichtlijn Water of het Bkmw 2009. Vergelijk de uitspraak van de ABRS van 8 februari 2012 ([ECLI:NL:RVS:2012:BV3249](#)). De Beleidsregel is een zelfstandige norm die wordt toegepast bij de verlening van een vergunning op basis van artikel 6.5 van de Waterwet. Beperking van vissterfte is een belang dat valt binnen het bereik van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen en dat verweerder mag betrekken bij het verlenen van dergelijke vergunningen.

Daarbij wordt in aanmerking genomen dat het voorkomen van vissterfte een bovenregionaal belang betreft. Voor zover in artikel 6.6, tweede volzin van de Waterwet een beperking zou kunnen worden gelezen om niet alleen algemene regels te stellen met het oog op bovenregionale belangen maar ook vergunningen te weigeren met het oog op bovenregionale belangen, doet deze beperking zich in deze zaak niet voor.

Besluit waarbij verweerder aan eiseres een vergunning heeft verleend als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder a, van de Waterwet voor het via de waterkrachtcentrale (WKC) in Maurik onttrekken en terugbrengen van oppervlaktewater aan respectievelijk in de Nederrijn tot 1 januari 2023. (...)

Verweerder heeft zich in het bestreden besluit op het standpunt gesteld dat eiseres voor de WKC nog niet beschikt over een vergunning als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder a, van de Waterwet.

Eiseres stelt dat in het verleden een Rivierenwetvergunning, een Hinderwetvergunning en een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewater zijn verleend, en een beheersovereenkomst is gesloten, die alle op basis van artikel 60, derde lid, van de Wet op de waterhuishouding (zoals deze luidde ten tijde van inwerkingtreding daarvan op 1 juli 1990) als een vergunning voor het brengen van water in- en het onttrekken van water aan het oppervlaktewaterlichaam de Nederrijn kunnen worden beschouwd. (...)

Verweerder stelt dat de Rivierenwetvergunning die is verleend aan eiseres, alleen zag op het maken van werken in de bedding van de Nederrijn. Deze Rivierenwetvergunning is na de intrekking van de Rivierenwet in 1999 gelijkgesteld met een vergunning op basis van de Wet beheer rijkswaterstaatwerken voor het maken van een werk en uiteindelijk gelijkgesteld met een vergunning als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder c, van de Waterwet. Volgens verweerder beschikt eiseres echter niet over een vergunning voor het onttrekken en weer terugbrengen van water als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder a, van de Waterwet. Het onttrekken van water is onder de toenmalige Wet op de Waterhuishouding vergunningplichtig geworden. Voor die tijd was de WKC dus legaal. Op basis van het overgangsrecht van de Wet op de waterhuishouding gelden alleen oude vergunningen verleend op grond van een wettelijke bepaling van rechtswege als vergunningen. Verweerder ziet in de oude Rivierenwetvergunning of de oude Hinderwetvergunning geen toestemming voor het onttrekken aan- en terugbrengen van water in de Nederrijn. Hetzelfde geldt voor de beheersovereenkomst. Dat is geen vergunning. De aangehaalde passage uit de memorie van antwoord met betrekking tot overeenkomsten en afspraken tussen beheerders over de aan- en afvoer van water hebben geen betrekking op het derde lid van de overgangsbepaling maar alleen op het tweede lid en zien bovendien op overeenkomsten en afspraken tussen beheerders (dus alleen overheden).

Tussen partijen is niet in geschil dat er voor het onttrekken en weer terugbrengen van water via een WKC een vergunning als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder a, van de Waterwet is vereist. Dit is overigens bevestigd in de uitspraak van de ABRS van 8 februari 2012 ([ECLI:NL:RVS:2012:BV3249](#)). Bij een dergelijke vergunning kunnen voorschriften of andere beperkingen worden gesteld ter voorkoming van vissterfte. De Rivierenwet is op 9 december 1999 ingetrokken en geïntegreerd in de Wet beheer

rijkswaterstaatwerken. Het onderdeel in de Wet beheer rijkswaterstaatswerken dat ziet op het gebruik van rijkswateren is in 2009 opgenomen in de Waterwet. In 1989 is de Wet op de waterhuishouding in werking getreden en is al een vergunningsplicht ontstaan voor het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam.

Volgens de rechtbank moet het overgangsrecht in de Wet op de waterhuishouding beperkt worden uitgelegd. Overgangsrecht is in het algemeen een uitzondering op de hoofdregel dat een nieuwe wet ook meteen geldt. Uit de wetsgeschiedenis valt ook niet af te leiden dat de wetgever heeft bedoeld om al te snel reeds verleende vergunningen voor andere activiteiten ook als een vergunning voor het onttrekken en terugbrengen van water aan te merken. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat het in die jaren zeker niet ongebruikelijk was dat er meerdere vergunningen nodig waren voor hetzelfde project (dat is zelfs anno 2018 nog wel het geval). Het was ook niet onevenredig bezwarend voor eiseres om, ten tijde van het ontstaan van de vergunningsplicht, de betreffende vergunning aan te vragen. De omstandigheid dat de Wet op de waterhuishouding in voorbereiding was, toen de Rivierenwetvergunning werd verleend, speelt daarom geen rol. Het duidt er juist eerder op dat eiseres na de inwerkingtreding van de Wet op de waterhuishouding een vergunning voor het onttrekken en terugbrengen van water had moeten aanvragen. Aan verweerders opstelling door de jaren heen (meer in het bijzonder de omstandigheid dat verweerder pas in 2017 is gaan handhaven) kan ook geen betekenis worden gehecht. Eiseres heeft hieraan niet het vertrouwen kunnen ontleen dat zij geen vergunning nodig had, laat staan dat zij op basis hiervan zou zijn, of kunnen worden, ontslagen van haar vergunningsplicht. De Rivierenwetvergunning is blijkens de tekst ervan expliciet verleend voor het maken van werken (in- en uitstroomkanalen en het maken van ophogingen en dergelijke) in de bedding van de Nederrijn. In de vergunning wordt niets gezegd over een toestemming voor het onttrekken en terugbrengen van water. Dat was onder de Rivierenwet ook niet vergunningplichtig. Het is dan ook niet aannemelijk dat verweerder heeft beoogd dit impliciet te vergunnen. De Hinderwetvergunning (later de milieuvergunning en nu de omgevingsvergunning milieu) ziet op een heel ander wettelijk kader en kan evenmin als vergunning voor het onttrekken en terugbrengen van water worden aangemerkt. Datzelfde geldt voor de Wet verontreiniging oppervlaktewater. De gesloten overeenkomst tussen eiseres en verweerder is geen vergunning op grond van een wettelijke bepaling. Eiseres heeft dus wel degelijk een vergunning voor het onttrekken en terugbrengen van water nodig. Deze beroepsgrond faalt.

Toetsingskader vergunning

Eiseres heeft aangevoerd dat de Beleidsregel (en de daarin beleidsmatig bepaalde grenswaarde voor vissterfte) niet als onderliggende normstelling kan dienen. (...) Verweerder heeft op de zitting aangevoerd dat de Kaderrichtlijn Water niet de onderliggende grondslag is voor de Beleidsregel maar dat de normstelling in de Beleidsregel is ingegeven door nationale ecologische doelstellingen. Eiseres heeft inderdaad uit het oog verloren dat de Beleidsregel haar grondslag niet heeft in de Kaderrichtlijn Water of het Bkmw 2009. Dit is door de Afdeling benadrukt in rechtsoverweging 2.14 van de uitspraak van 8 februari 2012 ([ECLI:NL:RVS:2012:BV3249](#)). Hierin heeft de Afdeling de Beleidsregel als een

zelfstandige norm genoemd die wordt toegepast bij de verlening van een vergunning op basis van artikel 6.5 van de Waterwet. Beperking van vissterfte is een belang dat valt binnen het bereik van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen en dat verweerder mag betrekken bij het verlenen van dergelijke vergunningen. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat het voorkomen van vissterfte een bovenregionaal belang betreft. Voor zover in artikel 6.6, tweede volzin van de Waterwet een beperking zou kunnen worden gelezen om niet alleen algemene regels te stellen met het oog op bovenregionale belangen maar ook vergunningen te weigeren met het oog op bovenregionale belangen, doet deze beperking zich in deze zaak niet voor. De Nederrijn behoort immers niet tot de regionale wateren. Deze beroepsgrond faalt. (...)

[ECLI:NL:RBOBR:2018:5363](#)

Zie in dit verband ook de uitspraken van deze rechtbank van dezelfde datum inzake nummers [ECLI:NL:RBOBR:2018:5362](#) en [ECLI:NL:RBOBR:2018:5364](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB2018, 1118

MK CRvB, 01-11-2018 (publ. 07-11-2018), 18/1842 AW

directeur van de Kustwacht Nederland.

Verplaatsingskostenbesluit defensie (VKBD) 1 lid 1, 19 lid 1

AMBTENARENRECHT. WEIGERING TEGEMOETKOMING REISKOSTEN WOON-WERKVERKEER. De directeur heeft zich op goede gronden op het standpunt gesteld dat de toegangspoort van de basis moet worden aangemerkt als plaats van tewerkstelling in de zin van artikel 1, eerste lid, van het VKBD, zodat die poort terecht als eindpunt is gehanteerd bij de berekening van de aanspraak op tegemoetkoming in de reiskosten woon-werkverkeer.

Raad: Tussen partijen is niet in geschil dat de afstand tussen het huisadres van appellant en de toegangspoort van de [basis] niet meer dan tien kilometer bedraagt. Dit betekent dat artikel 19, eerste lid, van het VKBD appellant slechts aanspraak geeft op de door hem verzochte tegemoetkoming, indien de afstand tot de plaats van tewerkstelling niet wordt gemeten tot aan de toegangspoort van de [basis] , maar tot het op de [basis] gelegen gebouw dat in gebruik is als [centrum]. (...)

De Raad deelt de conclusie van de directeur en de rechtbank dat het gebouw van het [centrum], nu dat gelegen is op het terrein van de [basis] te [plaatsnaam], moet worden aangemerkt als onderdeel uitmakend van dat terrein. De directeur heeft zich dan ook op goede gronden op het standpunt gesteld dat de toegangspoort van de [basis] moet worden aangemerkt als plaats van tewerkstelling in de zin van artikel 1, eerste lid, van het VKBD, zodat die poort terecht als eindpunt is gehanteerd bij de berekening van de aanspraak op tegemoetkoming in de reiskosten woon-werkverkeer.

Dat een tweetal collega's van appellant, hoewel de met Andes berekende reisafstand in hun geval evenmin meer dan tien kilometer bedraagt, wel een tegemoetkoming

ontvangen, leidt de Raad niet tot een andere conclusie. De directeur heeft onweersproken gesteld dat aan collega T de tegemoetkoming bij vergissing is toegekend, omdat ten onrechte de afstand tot het [centrum] als maatstaf is gehanteerd, en dat in het geval van collega J de afstand is bepaald met de destijds in gebruik zijnde routeplanner Routenet, die een gunstiger uitslag gaf dan de nieuwe reisplanner Andes. De directeur heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat het gelijkheidsbeginsel niet zover strekt dat een bestuursorgaan gemaakte fouten, zoals in het geval T, moet herhalen.

De slotsom luidt dat, zoals ook de rechtbank heeft geconcludeerd, de directeur terecht geen aanleiding heeft gezien om appellant de gevraagde tegemoetkoming toe te kennen. Het hoger beroep slaagt dus niet. De aangevallen uitspraak moet worden bevestigd.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3462](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB2018, 1119

MK CRvB, 01-11-2018, 15/7888 WIA, 18/5120 WIA

Raad van bestuur van het Uuv.

Wet WIA 4, 5, 6

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. URENBEPERKING. De urenbeperking tot vier uur per dag is een forse beperking. Een arbeidsomvang van vier uur per dag kan echter niet worden beschouwd als 'enkele uren per dag'. Vier uur per dag, dat wil zeggen werk voor halve dagen, is ontegenzeggelijk meer dan dat. In zoverre kan de FML niet in stand blijven.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3452](#)

JnB2018, 1120

MK Rechtbank Noord-Nederland, 01-11-2018 (publ. 08-11-2018), LEE AWB 17/1529

Raad van bestuur van het Uuv, verweerder.

Wet WIA

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. De rechtbank overweegt dat de verzekeringsarts bezwaar en beroep deugdelijk heeft gemotiveerd dat met de verschillende in de rubrieken 1 en 2 opgenomen beperkingen en de urenbeperking, voldoende rekening is gehouden met de beperkingen van eiseres. Het rapport van de deskundige acht de rechtbank te algemeen van aard om de door hem gegeven extra beperkingen in de rubrieken 1, 2 en 6 te volgen. Ook voor de door de deskundige gegeven beperkingen in de rubrieken 1 en 2, geldt dat deze te weinig op het concrete geval van eiseres zijn toegesneden. Waarom met de door verweerder gegeven beperkingen de belastbaarheid van eiseres is onderschat, blijkt hieruit onvoldoende. Naar het oordeel van de rechtbank heeft

de verzekeringsarts bezwaar en beroep deugdelijk gemotiveerd waarom hij de deskundige in dit opzicht niet volgt.

[ECLI:NL:RBNNE:2018:4458](https://ecli.nl/RBNNE:2018:4458)

[Naar inhoudsopgave](#)

Werkloosheid

JnB2018, 1121

MK CRvB, 07-11-2018, 17/347 WW

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.

BW 7:677, 7:678

WW 24 lid 1 aanhef en onder a, 24 lid 2 aanhef en onder a, 27 lid 1

WERKLOOSHEID. NIEUW TOETSINGSKADER VERWIJTBARE WERKLOOSHEID. De Raad is van oordeel dat mede in het licht van de wettelijke bepalingen en de rechtspraak van de Hoge Raad over het begrip dringende reden in het arbeidsrecht, er aanleiding is om het onderscheid tussen de objectief dringende reden en de subjectief dringende reden niet langer te maken voor zover daarmee wordt gedoeld op de voortvarendheid waarmee de werkgever bij de beëindiging van het dienstverband heeft gehandeld.

Raad: De Raad heeft voorheen in zijn rechtspraak geoordeeld dat voor de vraag of aan de werkloosheid een dringende reden ten grondslag ligt, als bedoeld in artikel 24, tweede lid, aanhef en onder a, van de WW, de maatstaf is gelegen in artikel 7:678 van het BW en dat dit artikel niet los kan worden gezien van artikel 7:677 van het BW (zie bijvoorbeeld de uitspraak van 18 februari 2009, [ECLI:NL:CRVB:2009:BH2392](https://ecli.nl/CRVB:2009:BH2392)). Mede gelet op de samenhang tussen laatstgenoemde artikelen is bij de invulling van het begrip dringende reden niet alleen betekenis gehecht aan de feitelijke gedraging van de werknemer, de wijze waarop de werkgever in de specifieke situatie en in de specifieke werkrelatie het verweten gedrag beoordeelt en wat in dat verband de voor de werknemer kenbare bedoeling van de werkgever is geweest. Ook is de onverwijldheid – de voortvarendheid waarmee de werkgever bij de beëindiging van het dienstverband heeft gehandeld – van belang geacht voor de vraag of er sprake was van een dringende reden. Dit heeft er bij de beoordeling van de vraag of is voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 24, tweede lid, aanhef en onder a, van de WW toe geleid dat een onderscheid is gemaakt tussen de objectief dringende reden en de subjectief dringende reden. Daardoor is het aspect van de voortvarendheid, waarmee de werkgever heeft gehandeld om tot een beëindiging van het dienstverband te komen, mede bepalend geweest voor het antwoord op de vraag of sprake is van verwijtbare werkloosheid. De hiertegen in hoger beroep aangevoerde gronden, waaronder het verhandelde over deze materie in de literatuur, hebben de Raad ertoe gebracht om zich nader op zijn rechtspraak te beraden.

Mede in het licht van de wettelijke bepalingen en de rechtspraak van de Hoge Raad over het begrip dringende reden in het arbeidsrecht, is er aanleiding om het onderscheid tussen de objectief dringende reden en de subjectief dringende reden niet langer te

maken voor zover daarmee wordt bedoeld op de voortvarendheid waarmee de werkgever bij de beëindiging van het dienstverband heeft gehandeld. De in artikel 7:677 van het BW opgenomen onverwijldheidseisen maken immers geen deel uit van het begrip dringende reden in artikel 7:678 van het BW waarnaar artikel 24, tweede lid, aanhef en onder a, van de WW verwijst. Bij de beoordeling van de vraag of is voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 24, tweede lid, aanhef en onder a, van de WW, is het voldoen aan de onverwijldheidseisen dus geen voorwaarde. Zo wordt beter geabstraheerd van de ontslagroute die de werkgever heeft gekozen en van de daarin noodzakelijk door hem te nemen stappen. Deze benadering is in overeenstemming met het uitgangspunt van de wetgever dat niet de route, maar de reden voor de werkloosheid bepalend is. Dit leidt tot het volgende beoordelingskader voor artikel 24, tweede lid, aanhef en onder a, van de WW, waarin met het oog op de rechtszekerheid geen andere toepassing wordt gegeven aan artikel 7:678 van het BW dan tot uitdrukking komt in de rechtspraak van de Hoge Raad (zie het arrest van de Hoge Raad van 21 januari 2000, [ECLI:NL:HR:2000:AA4436](#)).

Voor de vraag of er sprake is van verwijtbare werkloosheid dient, gelet op de tekst en de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 24, tweede lid, aanhef en onder a, van de WW, een materiële beoordeling plaats te vinden van de vraag of aan de werkloosheid een dringende reden ten grondslag ligt. Daarbij is artikel 7:678 van het BW de maatstaf en moeten alle omstandigheden van het geval, in onderling verband en samenhang, in aanmerking worden genomen. Tot de elementen die moeten worden gewogen, behoren de aard en ernst van de gedraging(en) van de werknemer, de wijze waarop de werkgever in de specifieke situatie en in de specifieke werkrelatie het verweten gedrag beoordeelt, de in dat verband voor de werknemer kenbare bedoeling van de werkgever, de aard en duur van de dienstbetrekking, de wijze waarop de werknemer deze heeft vervuld, en de persoonlijke omstandigheden van de werknemer, zoals zijn leeftijd en de gevolgen die een beëindiging van het dienstverband voor hem zou hebben. Ook indien die gevolgen ingrijpend zijn, kan een afweging van deze persoonlijke omstandigheden tegen de aard en de ernst van de gedraging(en) tot de conclusie leiden dat beëindiging van de dienstbetrekking gerechtvaardigd is. Indien tot het aannemen van een dringende reden wordt geconcludeerd, zal in het kader van artikel 24, tweede lid, aanhef en onder a, van de WW ten slotte nog moeten worden getoetst of de werknemer van de dringende reden een verwijt kan worden gemaakt.

Gelet op de hiervoor (...) gegeven maatstaf, alle feiten en omstandigheden van het geval wegende en in onderlinge samenhang beziend, komt de Raad tot het oordeel dat aan de werkloosheid van betrokkene een dringende reden in de zin van artikel 7:678 van het BW ten grondslag ligt en dat hem ter zake een verwijt kan worden gemaakt. (...)

Uit wat (...) is overwogen, volgt dat het hoger beroep van appellante slaagt. De aangevallen uitspraak zal worden vernietigd. Doende wat de rechtbank zou behoren te doen zal het beroep gegrond worden verklaard en het bestreden besluit worden vernietigd. Nu, zoals ter zitting is vastgesteld, de uitkering van betrokkene al is beëindigd, staat artikel 23, eerste lid, van de WW in dit geval aan intrekking van de uitkering over de betreffende afgesloten periode in de weg. Gelet hierop zal worden bepaald dat de rechtsgevolgen van het bestreden besluit in stand blijven. Appellante kan

ter zake van de hierdoor door haar geleden schade een verzoek als bedoeld in artikel 108, eerste lid, onder j, van de Wet financiering sociale verzekeringen indienen.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3469](#)

Zie voorts de uitspraak van de Raad van 7 november 2018: [ECLI:NL:CRVB:2018:3467](#).

De Centrale Raad van Beroep heeft bij deze uitspraak een [nieuwsbericht](#) uitgebracht.

JnB2018, 1122

MK CRvB, 02-11-2018, 16/6967 WW

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, appellant.
Verordening (EG) nr. 883/2004 (Vo 883/2004) 11 lid 3 aanhef en onder e
WW

WERKLOOSHEID. Afwijzing WW-uitkering van Poolse die in Italië werkzaamheden heeft verricht, na beëindiging van het dienstverband naar Polen terugkeert en zich vervolgens in Nederland vestigt. In het arrest van 16 mei 1991, C-272/90, [[ECLI:EU:C:1991:219](#)], Van Noorden, punt 10, heeft het Hof geoordeeld dat een werkzoekende die nooit onderworpen is geweest aan de sociale wetgeving van de lidstaat waar hij een werkloosheidsuitkering aanvraagt en die dus ook geen tijdvakken van verzekering of arbeid krachtens de wettelijke regeling van de betrokken lidstaat heeft vervuld, niet op grond van artikel 67 van Vo 1408/71 werkloosheidsuitkeringen kan ontvangen. In gelijke zin heeft het Hof geoordeeld in het arrest Martinez Losada van 20 februari 1997, C-88/95, [[ECLI:EU:C:1997:69](#)], punt 36, en Verwayen-Boelen van 4 maart 2002, C-175/00, [[ECLI:EU:C:2002:133](#)], punt 23 en het arrest M van 7 april 2016, C-284/15, [[ECLI:EU:C:2016:220](#)], punt 29. Er is geen aanleiding aan te nemen dat deze rechtspraak, die ziet op artikel 67 van Vo 1408/71, zijn geldigheid heeft verloren onder het toepassingsbereik van artikel 61 van Vo 883/2004. In de aangevallen uitspraak is het recht op werkloosheidsuitkering van betrokkene met ingang van 3 mei 2014 ten onrechte beoordeeld aan de hand van artikel 11 van Vo 883/2004. Het Uvw heeft terecht bij de beoordeling van het recht op WW-uitkering met ingang van 3 mei 2014 de in Italië vervulde tijdvakken niet in aanmerking genomen.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3445](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB2018, 1123

Rechtbank Amsterdam, 01-11-2018, AMS 18/3325

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, verweerder.

IVBPR 26

PW 13 lid 2 onder d, 13 lid 3 aanhef en onder d, 18 lid 4, aanhef en onder h

PARTICIPATIEWET. INTREKKING BIJSTAND. ONDERSCHIED TUSSEN JONGEREN (JONGER DAN 27) EN NIET-JONGEREN (VANAF 27). De rechtbank ziet geen aanknopingspunten voor het oordeel dat sprake is van ongeoorloofde leeftijdsdiscriminatie en dat artikel 13, tweede lid, onder d van de PW in strijd is met artikel 26 van het IVBPR.

[ECLI:NL:RBAMS:2018:7835](#)

JnB2018, 1124

CRvB, 16-10-2018 (publ. 05-11-2018), 17/4918 PW-PV

college van burgemeester en wethouders van Almere.

PW 15 lid 1

PARTICIPATIEWET. VOORLIGGENDE VOORZIENING. Volgens vaste rechtspraak (uitspraak van 26 maart 2013, [ECLI:NL:CRVB:2013:BZ5578](#)) moet de basistoelage op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (Wtos) voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan, waaronder de kosten van levensonderhoud zijn begrepen, worden beschouwd als een toereikende en passende voorliggende voorziening als bedoeld in artikel 15, eerste lid, eerste volzin, van de Wet werk en bijstand. Deze rechtspraak heeft zijn gelding behouden onder de PW. Met ingang van 1 augustus 2015 bestaat de Wtos niet langer en worden ouders gecompenseerd door een verhoging van het kindgebonden budget op grond van de Wet kgb. Deze geldt dan ook als een passende en toereikende voorliggende voorziening. Op grond van artikel 15, eerste lid, van de PW, bestaat dan geen recht op bijstand. Dat het kindgebonden budget het totaal van de feitelijk gemaakte schoolkosten niet dekt, doet daar niet aan af.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3431](#)

JnB2018, 1125

MK CRvB, 30-10-2018 (publ. 05-11-2018), 17/2307 PW

college van burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht.

PW 36 lid 1

Verordening individuele inkomenstoelage Stichtse Vecht 2015 (verordening) 3 lid 2

Beleidsregel Individuele inkomenstoelage Stichtse Vecht 2015 (beleidsregels).

PARTICIPATIEWET. WEIGERING INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG. Het geschil spitst zich toe op de vraag of het college terecht de individuele inkomenstoelage heeft geweigerd op de enkele grond dat aan appellant maatregelen zijn opgelegd vanwege het niet-nakomen van de re-integratieverplichtingen. Het college hanteert bij de beoordeling van het criterium "geen uitzicht op inkomensverbetering" het beleid, zoals neergelegd in de Beleidsregels. Artikel 2 van de beleidsregels ziet op het zicht op inkomensverbetering en daarin is bepaald dat in ieder geval kans op inkomensverbetering aanwezig wordt geacht bij degenen die in de referteperiode studerende zijn en/of aanspraak kunnen maken op toeslagen op grond van de WSF2000/WTOS. In artikel 3 van de beleidsregels is bepaald dat het college geen individuele inkomenstoelage

verleent als in de laatste twaalf maanden van de referteperiode sprake is geweest van het verwijtbaar niet-nakomen van de arbeids- en/of re-integratieverplichtingen, waarvoor een maatregel van 20% of meer is opgelegd. Hoewel in zijn algemeenheid ervan kan worden uitgegaan dat bijstandsgerechtigden die een maatregel opgelegd hebben gekregen vanwege het niet of onvoldoende nakomen van de arbeids- of re-integratieverplichtingen, onvoldoende inspanningen hebben verricht om tot inkomensverbetering te komen, dient ook in die gevallen een beoordeling plaats te vinden van de individuele omstandigheden van die betrokkene. Nu uit het beleid van het college volgt dat bij een maatregel in de laatste twaalf maanden van de referteperiode de aanvraag om een individuele inkomenstoelage wordt afgewezen zonder dat een individuele beoordeling naar het uitzicht op inkomensverbetering plaatsvindt, gaat dit beleid in zoverre de grenzen van een redelijke beleidsbepaling te buiten.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3418](https://ecli.nl/crvb/2018/3418)

JnB2018, 1126

MK CRvB, 16-10-2018 (publ. 05-11-2018), 17/499 PW

college van burgemeester en wethouders van Almere.

PW 36

Verordening individuele inkomenstoelage Gemeente Almere 2015 (Verordening) 2 lid 3 **PARTICIPATIEWET. AFWIJZING INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG. Het college heeft de afwijzing van de individuele inkomenstoelage gebaseerd op artikel 2, derde lid, van de Verordening. Gelet op de zinsnede 'Onverminderd het bepaalde in het eerste lid' in artikel 2, derde lid, van de Verordening, in verbinding met de passage 'Onverlet het bepaalde in artikel 36 van de wet' in het eerste lid van dit artikel, dient niet uitsluitend de aan appellante in het verleden opgelegde maatregel te worden betrokken bij de beoordeling of appellante in aanmerking komt voor een individuele inkomenstoelage, maar dienen daarbij ook haar persoonlijke omstandigheden, in de zin van artikel 36, eerste en tweede lid, van de PW, te worden betrokken. Het college heeft deze persoonlijke omstandigheden niet bij die beoordeling betrokken. Dit betekent dat het bestreden besluit niet zorgvuldig is voorbereid en niet deugdelijk is gemotiveerd.**

[ECLI:NL:CRVB:2018:3379](https://ecli.nl/crvb/2018/3379)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB2018, 1127

MK CRvB, 24-10-2018 (publ. 06-11-2018), 17/1040 JW

college van burgemeester en wethouders van Hulst.

Jeugdwet 2.3 lid 1

Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling 2.0 van 1 mei 2013 (Protocol)

JEUGDWET. De Raad is van oordeel dat het college, door het Protocol te hanteren bij het bepalen of betrokkene voor haar dyslexieklachten jeugdhulp nodig heeft, is gebleven binnen de ruimte die de wetgever in artikel 2.3 van de Jeugdwet aan het college heeft willen laten.

Raad: Niet in geschil is dat betrokkene lees- en spellingproblemen heeft. Evenmin is in geschil dat deze lees- en spellingproblemen worden veroorzaakt door dyslexie, wat wordt aangemerkt als een psychische stoornis als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Jeugdwet. (...)

Voorheen viel dyslexiezorg onder de Zvw. Hiertoe was in artikel 2.5a, eerste lid, van het Besluit zorgverzekering (Bzv) bepaald dat dyslexiezorg de zorg omvat in verband met ernstige dyslexie aan kinderen van zeven jaar en ouder die basisonderwijs volgen. Om te bepalen of op grond van artikel 2.5a van het Bzv aanspraak bestond op vergoeding van dyslexiezorg maakten de zorgverzekeraars gebruik van het Protocol. De dyslexiezorg werd met ingang van 1 januari 2015 uit het Bzv geschrapt en onder het bereik van de Jeugdwet gebracht.

Voor de beoordeling van de vraag of een jeugdige als betrokkene jeugdhulp nodig heeft als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Jeugdwet, heeft het college ten tijde van belang het Protocol als vaste gedragslijn gehanteerd. Het Protocol is een leidraad voor het diagnosticeren, indiceren en behandelen van cliënten met dyslexie. Volgens het Protocol kan diagnostisch dyslexieonderzoek pas plaatsvinden na verwijzing door de school en is een op deze wijze tot stand gekomen onderzoek noodzakelijk om tot een indicatie voor behandeling te komen. De verwijzing door de school dient volgens het Protocol pas plaats te vinden indien de schoolresultaten (schoolanamnese en signaleringsgegevens) stagnatie vertonen en de gegevens over extra begeleiding op school aantonen dat hierin geen of onvoldoende verandering optreedt.

De Raad is van oordeel dat het college, door het Protocol te hanteren bij het bepalen of betrokkene voor haar dyslexieklachten jeugdhulp nodig heeft, is gebleven binnen de ruimte die de wetgever in artikel 2.3 van de Jeugdwet aan het college heeft willen laten. Het Protocol werd al onder de Zvw gehanteerd bij de bepaling van de toegang tot dyslexiezorg. De Raad ziet in de wetsgeschiedenis geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de wetgever bij de overheveling van de dyslexiezorg naar de Jeugdwet een ruimer of ander bereik van dyslexiezorg heeft beoogd. Dit is onder meer op te maken uit de volgende passages uit de memorie van toelichting (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3, blz. 50 en blz. 118). "De geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-ggz) richt zich op jeugdigen met psychische klachten of psychische stoornissen. Binnen dit palet van zorg vallen onder andere de (...) diagnose, behandeling van ernstige enkelvoudige dyslexie tussen 7 en 12 jaar (...)." "Ook dyslexie valt (...) onder het begrip psychische stoornis en derhalve onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Ondersteuning op het gebied van dyslexie kan echter mede plaatsvinden door hulp en aanpassingen in het onderwijs. Samenwerking met scholen op dit onderwerp is dan ook van groot belang." Hetzelfde is op te maken uit de volgende passages in de nota naar aanleiding van het verslag (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 10, blz. 8 en blz. 33). "De jeugdhulp die op grond van het voorliggende wetsvoorstel onder de

verantwoordelijkheid van de gemeente valt bestaat uit (...) de jeugd-ggz, inclusief dyslexiezorg, zoals deze nu onder de AWBZ en de Zvw valt (...).” “Op dit moment is er een aanspraak op grond van de Zvw op dyslexiezorg voor basisschoolgaande kinderen (ernstige enkelvoudige dyslexie van kinderen van 7 jaar en ouder die basisonderwijs volgen). Deze vorm van zorg wordt gedecentraliseerd naar de gemeente. Reden dat dyslexie niet gepositioneerd is in de wetgeving inzake het passend onderwijs is dat deze specifieke vorm van dyslexiezorg een neurobiologische grondslag kent en veelal door behandelaars uit de jeugd-ggz wordt behandeld. Dyslexie moet niet gezien worden als een psychisch probleem en valt daarmee in die zin niet onder jeugd-ggz, maar vertoont wel grote raakvlakken met de ggz.” Verder is nog van belang dat de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen op Kamervragen heeft geantwoord dat in 2015 de jeugd-ggz en dyslexiezorg vanuit de Zvw zijn overgeheveld naar de Jeugdwet en dat bij die overheveling, ook met betrekking tot de financiële middelen, is uitgegaan van zorg die tot het basispakket van de Zvw hoorde. In het geval van lees- en leerstoornissen betreft dat alleen de diagnose en behandeling van EED (Aanhangsel Handelingen II, 2015/16, nr. 2392).

Uit wat (...) is overwogen volgt dat de beroepsgrond van het college dat het het Protocol mocht gebruiken om te bepalen of betrokkene jeugdhulp nodig had voor haar dyslexieklachten, slaagt. De rechtbank heeft dit niet onderkend. (...)

Uit wat (...) is overwogen volgt dat het college de aanvraag om vergoeding van de behandelingen voor dyslexie niet ten onrechte heeft afgewezen. Dit betekent dat de rechtbank het beroep ten onrechte gegrond heeft verklaard.

[ECLI:NL:CRVB:2018:3454](https://ecli.nl/crvb/2018/3454)

De Centrale Raad van Beroep heeft bij deze uitspraak een [nieuwsbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Arbeidsomstandighedenwet

JnB2018, 1128

MK ABRS, 07-11-2018, 201702616/2/A3

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (thans: de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid).

Arbeidsomstandighedenwet 16 lid 10

Arbeidsomstandighedenbesluit 3.16 lid 1

ARBEIDSOMSTANDIGHEDENWET. Einduitspraak na tussenuitspraak ABRS van 14-03-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:870](https://ecli.nl/rvs/2018/870). De staatssecretaris heeft zich in zijn motivering rekenschap gegeven van het aantal uren dat de werknemers van [appellant] werkten en het door de minister gebruikte berekeningssysteem is op zichzelf redelijk. Er is echter onvoldoende reden om niet de gemiddelde voltijd werkweek van 38 uren als voltijd werkweek te hanteren.

[...] Bij besluit van [...] heeft de minister [appellant] een bestuurlijke boete opgelegd van € 3.600,00 wegens overtreding van artikel 16, tiende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet en artikel 3.16, eerste lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

[...] In de tussenuitspraak [van 14-03-2018 [ECLI:NL:RVS:2018:870](#)] heeft de Afdeling geoordeeld dat de minister, in het kader van de toepassing van artikel 1, achtste lid, van de Beleidsregel boeteoplegging arbeidsomstandighedenwetgeving (hierna: de Beleidsregel), ondeugdelijk heeft gemotiveerd waarom bij het bepalen van de hoogte van de boete niet van belang is hoeveel uren de werknemers in de onderneming van [appellant] werken en waarom hij die onderneming niet heeft aangemerkt als een onderneming die 10% van het normbedrag betaalt.

[...] In zijn brief van 11 april 2018 heeft de staatssecretaris te kennen gegeven dat hij door de tussenuitspraak tot het inzicht is gekomen dat bij het bepalen van de bedrijfsgrootte, bedoeld in artikel 1, achtste lid, van de Beleidsregel, van belang kan zijn of een relevant aantal parttimers in een bedrijf werkt. [...]

[...] De Afdeling is van oordeel dat de staatssecretaris aldus ondeugdelijk heeft gemotiveerd waarom hij de onderneming van [appellant] niet heeft aangemerkt als onderneming die 10% van het normbedrag betaalt. Wel heeft de staatssecretaris zich in zijn motivering rekenschap gegeven van het aantal uren dat de werknemers van [appellant] werkten en is het door de minister gebruikte berekeningsstelsel op zichzelf redelijk. Ter zitting van de Afdeling heeft de staatssecretaris toegelicht dat een gemiddelde voltijd werkweek in Nederland volgens hem afgerond 38 uren bevat, maar dat hij hiervoor geen objectieve onderbouwing heeft kunnen vinden en daarom bij het cijfer van het CBS heeft aangesloten. Het cijfer van het CBS biedt naar het oordeel van de Afdeling echter onvoldoende reden om niet de door de staatssecretaris vermelde gemiddelde voltijd werkweek van 38 uren als voltijd werkweek te hanteren. Het CBS merkt immers niet een werkweek van 35 uren, maar een werkweek van 35 uren of meer als voltijd werkweek aan.

Uitgaande van een voltijd werkweek van 38 uren komt het fictief aantal werknemers in deze zaak op 4,8. Daarmee komt de onderneming van [appellant] terecht in de categorie van bedrijven die 10% van het toepasselijke boetenormbedrag betalen. De minister had de hoogte van de aan [appellant] opgelegde boete daarom op € 1.800,00 moeten vaststellen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:3622](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Belastingdienst-Toeslagen

JnB2018, 1129

MK ABRS, 07-11-2018, 201801642/1/A2

Belastingdienst/Toeslagen.

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) 41

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. Vergrijpboete. Evenredigheid. De door de

Belastingdienst/Toeslagen bij brief van 28 september 2017 in afwijking van dan wel aanvulling op het BBBB/T gehanteerde berekeningswijze voor de hoogte van de vergrijpboete, waarbij in navolging van rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep wordt uitgegaan van een fictieve draagkracht, is door de dienst eerder gehanteerd en door de Afdeling geaccepteerd (zie de uitspraak van 25 juli 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2518](#)). Met het aan de hand van deze berekeningswijze lager vaststellen van het boetebedrag is, naar het oordeel van de Afdeling, voldoende rekening gehouden met de omstandigheden van [appellante].

[ECLI:NL:RVS:2018:3596](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de rechtsbijstand

JnB2018, 1130

MK ABRS, 07-11-2018, 201801871/1/A2

bestuur van de raad voor rechtsbijstand (hierna: de raad).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:49 lid 1 aanhef en onder b

Wet op de rechtsbijstand

RECHTSBIJSTAND. Intrekking vergoedingen rechtsbijstand. Bij High Trust met één op één controle is in het covenant niet voorzien in een zodanige herzieningsmogelijkheid als in de zaak die voorlag in de uitspraak ABRS van 01-02-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:269](#) over de High Trust variant met steekproefsgewijze controle achteraf. Uit het ontbreken van stukken waaruit kan worden afgeleid dat appellant persoonlijk juridische bijstand heeft verleend, volgt niet reeds dat daarom geoordeeld moet worden dat de subsidievaststelling kennelijk onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten. Van belang is daartoe dat de raad heeft erkend dat het bij lichte adviestoevoeging-zaken niet nodig is om bij de aanvraag urenregistraties te overleggen. De raad stelt zich terecht op het standpunt dat bij gebreke van urenregistraties of andere stukken niet kan worden vastgesteld dat rechtsbijstand is verleend. Dit kan echter niet de conclusie dragen dat de rechtsbijstand niet is verleend en de vergoeding dus kennelijk ten onrechte is toegekend en [appellant] dit wist of behoorde te weten. Daarom is niet voldaan aan de grond voor intrekking van de subsidie van artikel 4:49 aanhef en onder b, van de Awb.

[ECLI:NL:RVS:2018:3633](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB2018, 1131

**Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 11-10-2018 (publ. 05-11-2018),
AWB 17/14621**

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 14

REGULIER. MVV. Verblijf als familie- of gezinslid. Uit het feit dat eiseres inmiddels meer dan twee jaar door andere personen dan referente is verzorgd, heeft verweerder afgeleid dat eiseres niet specifiek afhankelijk is van haar dochter. Dat eiseres specifiek van haar dochter afhankelijk zou moeten zijn, wil er sprake zijn van beschermenswaardig gezinsleven, volgt naar het oordeel van de rechtbank echter niet uit de jurisprudentie van het EHRM (zie ook de uitspraak van 14 maart 2017 van deze rechtbank, zittingsplaats Amsterdam, [ECLI:NL:RBAMS:2017:1829](#), en die van 22 juni 2017 van zittingsplaats 's-Hertogenbosch, [ECLI:NL:RBAMS:2017:3324](#)).

[ECLI:NL:RBDHA:2018:13121](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB2018, 1132

MK ABRS, 09-11-2018, 201709311/1/V1

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 2

ASIEL. Nareis. Traditioneel huwelijk dat naar Nederlands internationaal privaatrecht niet rechtsgeldig is. Algemene minimumleeftijd van 18 jaar is niet in strijd met de Gezinsherenigingsrichtlijn.

De staatssecretaris heeft die aanvraag afgewezen omdat de referent niet als echtgenoot, als bedoeld in artikel 29, tweede lid, aanhef en onder a, van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000), kan worden aangemerkt omdat het een traditioneel huwelijk betreft dat naar Nederlands internationaal privaatrecht niet rechtsgeldig is en de vreemdeling voorts minderjarig is en niet als partner in de zin van artikel 29, tweede lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000 kan worden aangemerkt. [...]

Het oordeel van de rechtbank dat het traditionele huwelijk tussen de vreemdeling en de referent naar internationaal privaatrecht niet geldig is, is in hoger beroep niet betwist. Hieruit volgt dat de vreemdeling niet kan worden aangemerkt als echtgenote bedoeld in artikel 29, tweede lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 en evenmin als echtgenote bedoeld in artikel 4 van de Gezinsherenigingsrichtlijn. De Afdeling heeft voorts in de uitspraak van 25 april 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:1413](#), overwogen dat een algemene minimumleeftijd van 18 jaar niet in strijd is met de Gezinsherenigingsrichtlijn en dat de

Richtsnoeren niet tot een ander oordeel leiden. De staatssecretaris heeft in het besluit van 25 april 2017 terecht vastgesteld dat de vreemdeling die leeftijd ten tijde van dat besluit nog immer niet had bereikt. Ook indien van een huwelijk tussen de vreemdeling en de referent zou worden uitgegaan, was een beoordeling van de individuele situatie van de vreemdeling derhalve niet vereist. De rechtbank heeft dat niet onderkend.

[ECLI:NL:RVS:2018:3652](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Unieburgers

JnB2018, 1133

MK ABRS, 07-11-2018, 201709348/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2004/38 considerans punt 16

Richtlijn 2004/38 6, 7, 14

Vw 2000 62, 63

Vb 2000 8.7, 8.11, 8.12, 8.16

UNIEBURGERS. Een richtlijnconforme uitleg van artikel 8.16, eerste lid, vierde zin, van het Vb 2000 brengt met zich dat de staatssecretaris de in die bepaling bedoelde belangenafweging niet alleen maakt als hij vaststelt dat het rechtmatig verblijf van een burger van de Unie niet langer bestaat en de burger daarbij meedeelt dat hij Nederland moet verlaten, maar ook als hij vaststelt dat een dergelijk verblijfsrecht, als bedoeld in artikel 8.12 van het Vb 2000, nooit heeft bestaan en de burger daarbij een dergelijke mededeling doet.

Volgens artikel 14, derde lid, van de Verblijfsrichtlijn leidt het beroep van een burger van de Unie op het socialebijstandsstelsel van een lidstaat niet automatisch tot een verwijderingsmaatregel. Uit punt 16 van de considerans van de Verblijfsrichtlijn, waarin deze bepaling is verduidelijkt, volgt dat verwijdering mogelijk is indien de vreemdeling een onredelijke belasting voor het socialebijstandsstelsel vormt. Uit dit punt van de considerans volgt ook dat, om te kunnen uitmaken of de burger van de Unie een onredelijke belasting voor het socialebijstandsstelsel vormt, de lidstaat alvorens hij een verwijderingsmaatregel neemt, dient na te gaan of de problemen van de vreemdeling van tijdelijke aard zijn, en dient rekening te houden met de duur van het verblijf, de persoonlijke omstandigheden en het bedrag van de al uitgekeerde bijstand. De Afdeling verwijst naar het arrest van het Hof van Justitie van 19 september 2013, Brey, [ECLI:EU:C:2013:565](#), punt 69, en het arrest van het Hof van 17 april 2018, B. en Vomero, [ECLI:EU:C:2018:256](#), punt 55. Ook verwijst de Afdeling naar het arrest van het Hof van 25 februari 2016, García-Nieto, [ECLI:EU:C:2016:114](#), punt 46, waar het Hof heeft verduidelijkt dat de Verblijfsrichtlijn in beginsel vereist dat het gastland rekening houdt met de individuele situatie van een betrokkene wanneer dit land op het punt staat een verwijderingsmaatregel te nemen of vast te stellen dat deze persoon in het kader van diens verblijf een onredelijke belasting voor het socialezekerheidsstelsel veroorzaakt.

Anders dan de rechtbank heeft overwogen, is deze belangenafweging niet slechts geboden wanneer de staatssecretaris - zoals hij dat aanduidt - ingrijpt in een bestaand verblijfsrecht, dat wil zeggen, ingrijpt in een situatie, waarin enige tijd sprake was van een verblijfsrecht ontleend aan artikel 8.12 van het Vb 2000. Noch de tekst van artikel 14, derde lid, noch punt 16 van de considerans van de Verblijfsrichtlijn biedt voor deze beperkte uitleg een aanknopingspunt. Uit artikel 14 en punt 16 volgt immers dat nadat is vastgesteld dat een verblijfsrecht als bedoeld in artikel 6 of artikel 7 van de Verblijfsrichtlijn niet of niet langer bestaat, deze vaststelling niet automatisch tot verwijdering leidt maar dat daarnaast een afzonderlijke beoordeling van de toelaatbaarheid van de verwijdering is vereist. Hoewel volgens de bewoordingen van punt 16 van de considerans de bescherming geldt voor 'begunstigden van het verblijfsrecht', is de Afdeling van oordeel dat dit begrip in deze context niet zo beperkt kan worden uitgelegd dat hiermee slechts is bedoeld op burgers van de Unie die op het moment van de verwijdering aan de vereisten voor rechtmatig verblijf voldoen. In dat geval kunnen zij volgens artikel 14, eerste en tweede lid, van de Verblijfsrichtlijn immers hoe dan ook niet worden verwijderd.

Hieruit volgt dat de Verblijfsrichtlijn als uitgangspunt heeft dat ook burgers van de Unie die nooit voldoende middelen hebben gehad om een verblijfsrecht te kunnen ontlenen aan artikel 7, eerste lid, aanhef en onder b, en die aanspraak maken op bijstand kunnen worden onderworpen aan een verwijderingsmaatregel maar niet zonder de hiervoor bedoelde belangenafweging. [...]

Een richtlijnconforme uitleg van artikel 8.16, eerste lid, vierde zin, van het Vb 2000 brengt daarom met zich dat de staatssecretaris de in die bepaling bedoelde belangenafweging niet alleen maakt als hij vaststelt dat het rechtmatig verblijf van een burger van de Unie niet langer bestaat en de burger daarbij mededeelt dat hij Nederland moet verlaten, maar ook als hij vaststelt dat een dergelijk verblijfsrecht, als bedoeld in artikel 8.12 van het Vb 2000, nooit heeft bestaan en de burger daarbij een dergelijke mededeling doet.

[ECLI:NL:RVS:2018:3584](#)

Zie in dit verband ook de uitspraak van de Afdeling van 07-11-2018, zaaknummer 201800178/1/V3, [ECLI:NL:RVS:2018:3585](#). In deze zaak ging het om de situatie dat een burger van de Unie geen verblijfsrecht heeft maar ook geen beroep doet op de algemene middelen. De Afdeling overweegt: "Het uitgangspunt dat een burger van de Unie die geen verblijfsrecht aan de Verblijfsrichtlijn kan ontlenen, kan worden onderworpen aan een verwijderingsmaatregel, is niet anders in de situatie dat hij, zoals de vreemdeling in deze zaak, geen beroep op bijstand heeft gedaan. [...] Hoewel de tekst van punt 16 van de considerans als uitgangspunt heeft dat sprake moet zijn van een onredelijke belasting voor het socialebijstandstelsel, en daarin dus niet uitdrukkelijk rekening lijkt te zijn gehouden met de situatie dat een burger van de Unie geen verblijfsrecht heeft maar ook geen beroep doet op de algemene middelen, volgt uit het systeem van de Verblijfsrichtlijn dat ook in dat geval een belangenafweging wordt gemaakt waarin de persoonlijke omstandigheden van de vreemdeling en de duur van diens verblijf worden

betrokken, voordat hij kan worden verwijderd. De Afdeling wijst ter vergelijking op haar uitspraak van 12 oktober 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2771](#).”

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB2018, 1134

HvJEU (Derde kamer), 07-11-2018, C-257/17

C en A tegen Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

VWEU 267

Richtlijn 2003/86/EG 15

GEZINSHERENIGINGSRICHTLIJN. Bevoegdheid van het Hof. Weigering om een autonome verblijfstitel te verlenen. Nationale regeling op grond waarvan een inburgeringsexamen moet worden behaald.

Het Hof (Derde kamer) verklaart voor recht:

- 1) Het Hof is uit hoofde van artikel 267 VWEU bevoegd om artikel 15 van richtlijn 2003/86/EG [Gezinsherenigingsrichtlijn] uit te leggen in situaties als aan de orde in de hoofdgedingen, waarin de verwijzende rechter zich dient uit te spreken over de verlening van een autonome verblijfstitel aan een derdelander die gezinslid is van een Unieburger die geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer, wanneer deze bepaling door het nationale recht op rechtstreekse en onvoorwaardelijke wijze van toepassing is verklaard op dergelijke situaties.
- 2) Artikel 15, leden 1 en 4, van richtlijn 2003/86 staat niet in de weg aan een nationale regeling op grond waarvan een aanvraag voor een autonome verblijfstitel die is ingediend door een derdelander die uit hoofde van gezinshereniging langer dan vijf jaar op het grondgebied van een lidstaat heeft verbleven, kan worden afgewezen op grond dat hij niet heeft aangetoond dat hij is geslaagd voor een inburgeringsexamen over de taal en de samenleving van deze lidstaat, mits de wijze waarop de verplichting om dat examen te behalen concreet wordt uitgewerkt, niet verder gaat dan nodig is om het doel van vergemakkelijking van de integratie van derdelanders te bereiken.
- 3) Artikel 15, leden 1 en 4, van richtlijn 2003/86 staat niet in de weg aan een nationale regeling op grond waarvan de autonome verblijfstitel pas kan worden verstrekt met ingang van de datum van indiening van de aanvraag daartoe.

[ECLI:EU:C:2018:876](#)

JnB2018, 1135

HvJEU (Derde kamer), 07-11-2018, C-484/17

K tegen Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Richtlijn 2003/86/EG 15

GEZINSHERENIGINGSRICHTLIJN. Weigering om een autonome verblijfstitel te verlenen. Nationale regeling op grond waarvan een inburgeringsexamen moet worden behaald.

Het Hof (Derde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 15, leden 1 en 4, van richtlijn 2003/86/EG [Gezinsherenigingsrichtlijn] staat niet in de weg aan een nationale regeling als aan de orde in het hoofdgeding op grond waarvan een aanvraag voor een autonome verblijfstitel die is ingediend door een derdelander die uit hoofde van gezinshereniging langer dan vijf jaar op het grondgebied van een lidstaat heeft verbleven, kan worden afgewezen op grond dat hij niet heeft aangetoond dat hij is geslaagd voor een inburgeringsexamen over de taal en de samenleving van deze lidstaat, mits de wijze waarop de verplichting om dat examen te behalen concreet wordt uitgewerkt, niet verder gaat dan nodig is om het doel van vergemakkelijking van de integratie van derdelanders te bereiken, hetgeen de verwijzende rechter dient na te gaan.

[ECLI:EU:C:2018:878](https://eur-lex.europa.eu/eli/c/2018/878)

JnB2018, 1136

HvJEU (Derde kamer), 07-11-2018, C-380/17

K, B tegen Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Richtlijn 2003/86/EG 12

VWEU 267

GEZINSHERENIGINGSRICHTLIJN. Bevoegdheid Hof. Nareis. Verzoek kan worden afgewezen op grond dat dit verzoek meer dan drie maanden na de toekenning van de vluchtelingenstatus aan de gezinshereniger is ingediend, waarbij tegelijk wel de mogelijkheid wordt geboden een nieuw verzoek in te dienen in het kader van een andere regeling.

Het Hof (Derde kamer) verklaart voor recht:

1) Het Hof is uit hoofde van artikel 267 VWEU bevoegd om artikel 12, lid 1, van richtlijn 2003/86/EG [Gezinsherenigingsrichtlijn] uit te leggen in een situatie als aan de orde in het hoofdgeding, waarin de verwijzende rechter zich dient uit te spreken over het recht op gezinshereniging van een subsidiair beschermde, wanneer deze bepaling door het nationale recht op rechtstreekse en onvoorwaardelijke wijze van toepassing is verklaard op dergelijke situaties.

2) Artikel 12, lid 1, van richtlijn 2003/86 staat niet in de weg aan een nationale regeling op grond waarvan een ten behoeve van een gezinslid van een vluchteling ingediend verzoek om in aanmerking te komen voor gezinshereniging op basis van de gunstiger bepalingen van hoofdstuk V van deze richtlijn, kan worden afgewezen op grond dat dit verzoek meer dan drie maanden na de toekenning van de vluchtelingenstatus aan de gezinshereniger is ingediend, waarbij tegelijk wel de mogelijkheid wordt geboden een nieuw verzoek in te dienen in het kader van een andere regeling, op voorwaarde dat deze regeling:

- erin voorziet dat een dergelijke weigeringsgrond niet kan worden gehanteerd in situaties waarin de te late indiening van het eerste verzoek op grond van bijzondere omstandigheden objectief verschoonbaar is;
- erin voorziet dat de betrokkenen volledig worden geïnformeerd over de gevolgen van het besluit tot afwijzing van hun eerste verzoek en de maatregelen die zij dienen te nemen om hun recht op gezinshereniging doeltreffend te doen gelden, en

– waarborgt dat de als vluchteling erkende gezinsherenigers in aanmerking blijven komen voor de op vluchtelingen toepasselijke gunstiger voorwaarden voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging zoals bepaald in de artikelen 10 en 11 of artikel 12, lid 2, van genoemde richtlijn.

[ECLI:EU:C:2018:877](#)

Naar aanleiding van deze arresten heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB2018, 1137

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, 26-10-2018, NL18.17095

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

Verordening (EU) Nr. 604/2013

DUBLINVERORDENING. Italië. Beroep op wetsdecreet.

Het door eiser overgelegde ECRE-nieuwsbericht van 24 september 2018 over een wetsdecreet dat beperkingen oplegt aan het Italiaanse asielstelsel, dat op 24 september 2018 is goedgekeurd door de Italiaanse Raad van Ministers, treft evenmin doel. De rechtbank stelt voorop dat zoals verweerder onweersproken ter zitting heeft opgemerkt, het decreet nog niet definitief is omgezet in een wet en er derhalve nog wijzigingen mogelijk zijn. In zijn huidige vorm ziet het wetsdecreet op de beperking van de mogelijkheid om een vergunning te verkrijgen op humanitaire gronden en maakt derhalve geen inbreuk op de rechten die kunnen worden ontleend aan de internationale afspraken onder het Gemeenschappelijk Europees Asiel Systeem. Dit brengt mee dat de verwachting van eiser dat door dit wetsdecreet de kansen voor asielzoekers om op deze nationale grond een vergunning te verkrijgen aanzienlijk worden beperkt, – wat daar ook verder van zij – in ieder geval niet kan leiden tot de conclusie dat niet langer van het interstatelijk vertrouwensbeginsel dat Italië zich aan de verdragsverplichtingen, waaronder ook de Opvangrichtlijn, zal houden, kan worden uitgegaan.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:13013](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB2018, 1138

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 06-11-2018, NL18.19950

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 6, lid 6

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. Vrijheidsontnemende maatregel met toepassing van artikel 6, zesde lid, Vw is in strijd met het arrest Gnandi,

[ECLI:EU:C:2018:465.](#)

Eiser heeft tegen het besluit tot afwijzing van zijn asielaanvraag beroep ingesteld en een voorlopige voorziening gevraagd.

Onder verwijzing naar de uitspraak van deze rechtbank en zittingsplaats van 19 september 2018 ([ECLI:NL:RBDHA:2018:11260](#)) is de rechtbank van oordeel dat de vrijheidsontnemende maatregel niet op een juiste wettelijke grondslag berust. Uit die uitspraak volgt dat verweerder niet kan worden gevolgd in zijn ter zitting ingenomen standpunt dat de aan eiser opgelegde maatregel niet is opgelegd met het oog op zijn uitzetting.

Voor zover verweerder een vrijheidsontnemende maatregel wenst op de leggen op de grondslag van artikel 8, derde, lid, aanhef en onder c, van de Opvangrichtlijn, is de rechtbank van oordeel dat het aan de wetgever is om daarvoor een wettelijke grondslag in de Nederlandse wetgeving op te nemen. Voor een richtlijnconforme interpretatie van artikel 6, zesde lid, Vw, ziet de rechtbank geen ruimte, nu die bepaling uitdrukkelijk is bedoeld voor vrijheidsontneming als de toegang is geweigerd en met het oog op de terugkeer van de vreemdeling.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:13276](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB2018, 1139

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 31-10-2018, NL18.19511 en NL18.19560

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. De Terugkeerrichtlijn staat niet in de weg aan inbewaringstelling van een burger van de Unie.

De Terugkeerrichtlijn is op eiser niet van toepassing nu eiser niet voldoet aan de definitie van 'onderdaan van een derde land' als bedoeld in artikel 3, aanhef en onder 1, van de Terugkeerrichtlijn. Gelet op de uitspraak van de Afdeling van 10 juli 2015 laat dit echter onverlet dat artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 naar nationaal recht een grondslag biedt voor het in bewaring stellen van eiser met het oog op zijn eventuele uitzetting naar Duitsland, indien aan de vereisten van deze bepaling is voldaan. De Terugkeerrichtlijn staat daaraan niet in de weg, nu deze richtlijn niet tot doel heeft alle nationale voorschriften inzake het verblijf van vreemdelingen te harmoniseren, maar uitsluitend betrekking heeft op de vaststelling van terugkeerbesluiten en de uitvoering van die besluiten (zie arrest van het Hof van Justitie van 6 december 2011, C-329/11, Achughbabian, punt 28 en 29; [ECLI:EU:C:2011:807](#)). Naar het oordeel van de rechtbank bestond bij verweerder terecht gerede twijfel aan de gestelde Duitse nationaliteit. Onder deze omstandigheden hoefde verweerder op het moment van het opleggen van de maatregel van bewaring of nadien er niet vanuit te gaan dat eiser de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie bezit en daarmee burger van de Unie is. Dat betekent dat verweerder zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat eiser geen rechtmatig verblijf heeft. Er bestaat dan ook geen grond voor het oordeel dat eiser niet in bewaring kon worden gesteld.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:13176](#)

[Naar inhoudsopgave](#)